

INFORMACJA

o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka wraz z uzasadnieniem

Miasto Sokółka przystąpiło do przygotowania projektu dokumentu pn. Miejski Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka.

W opracowaniu określone zostały kierunki działań adaptacyjnych obejmujące rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury, poprawa jakości powietrza i wód powierzchniowych, zwiększenie retencji wód opadowych, przeciwdziałaniu suszy, przygotowanie miasta na wystąpienie ekstremalnych zjawisk pogodowych, jak również działania informacyjne i edukacyjne, podnoszące świadomość społeczeństwa w zakresie zmian klimatu.

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), Burmistrz Miasta wystąpił o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka.

Pisemna odpowiedź dotycząca zgody na odstąpienie w powyższym zakresie została wydana w dniu 14 kwietnia 2026 r. przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz 24 kwietnia 2026 r. przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku (pisemne stanowiska w sprawie odstąpienia stanowią załącznik do niniejszej informacji).

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poniżej opisano uwarunkowania wynikające z ww. ustawy.

Celem głównym MPA jest budowa odpornego na zmiany klimatu, ekologicznego miasta poprzez wspieranie świadomej i zaangażowanej społeczności działającej na rzecz błękitno-zielonej infrastruktury, oszczędnego gospodarowania wodą i energią oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań wspierających adaptację do zmian klimatu.

Dodatkowo, dokument pozostaje w spójności z krajowymi i europejskimi strategiami adaptacji do zmian klimatu, w tym z Krajowym Planem Adaptacji do zmian klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku, Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Koncepcją Rozwoju Kraju 2050.

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie „Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka” (MPA, Plan)

Głównym zadaniem projektu dokumentu jest przystosowanie miasta do zmiany klimatu, zwiększenie jego odporności na ekstremalne zjawiska klimatyczne oraz zwiększenie potencjału do podejmowania wyzwań w sytuacjach wystąpienia zagrożeń klimatycznych.

Cele główne i cele szczegółowe MPA zostały ustalone na podstawie analizy dokumentów strategicznych oraz diagnozy przeprowadzonej wspólnie z Zespołem Miejskim. Celem głównym projektu Planu jest zwiększenie odporności Sokółki na zmiany klimatu poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, lepsze zarządzanie wodą i energią oraz wzmocnienie lokalnych systemów bezpieczeństwa we współpracy z mieszkańcami. Dodatkowo cel ten będzie realizowany przez następujące cele szczegółowe oraz działania adaptacyjne:

- Cel 1: Wprowadzenie działań adaptacyjnych do zmian klimatu na poziomie strategicznym oraz operacyjnym w polityce miejskiej.
 - Działanie 1.1.: Nadanie Planowi rangi dokumentu strategicznego.
 - Działanie 1.2.: Włączenie celów adaptacji do zmian klimatu do miejskich dokumentów strategicznych i planistycznych.
 - Działanie 1.3.: Zapewnienie regularnego monitorowania, raportowania oraz aktualizacja Miejskiego Planu Adaptacji.
- Cel 2: Zarządzanie zasobami wodnymi w mieście.
 - Działanie 2.1.: Systemy retencji wód opadowych na terenach publicznych i prywatnych.
 - Działanie 2.2.: Ochrona terenów wrażliwych – zabezpieczanie terenów zalewowych, obszarów biologicznie czynnych oraz kluczowych ekosystemów miejskich.
 - Działanie 2.3.: Monitoring i modernizacja infrastruktury – kontrola, utrzymanie i unowocześnianie systemów wodno-kanalizacyjnych.
 - Działanie 2.4.: Pozyskiwanie środków finansowych na wsparcie mieszkańców – dofinansowania, promocja małej retencji, kampanie edukacyjne zwiększające świadomość mieszkańców.
- Cel 3: Rozwój, ochrona i funkcjonalne wykorzystanie zieleni miejskiej oraz błękitno-zielonej infrastruktury.
 - Działanie 3.1.: Zwiększenie powierzchni zieleni miejskiej i lesistości miasta.
 - Działanie 3.2.: Ochrona i racjonalna pielęgnacja istniejącej zieleni.
 - Działanie 3.3.: Wdrażanie błękitno-zielonej infrastruktury w przestrzeni miejskiej.
 - Działanie 3.4.: Wsparcie zieleni i BZI w zabudowie mieszkaniowej i na terenach prywatnych.
 - Działanie 3.5.: Edukacja i inicjatywy społeczne na rzecz zieleni i BZI.
- Cel 4: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez ochronę środowiska i wzmocnienie efektywności energetycznej.
 - Działanie 4.1.: Termomodernizacja budynków publicznych i instalacja energooszczędnej klimatyzacji.
 - Działanie 4.2.: Wdrażanie odnawialnych źródeł energii dla poprawy jakości środowiska.
 - Działanie 4.3.: Poprawa jakości przestrzeni rekreacyjnych uwzględniająca adaptację do zmian klimatu.
 - Działanie 4.4.: Adaptacja budynków użyteczności publicznej placówek oświatowych i opiekuńczych do zmiany klimatu i tworzenie schronów przed upałem.

- Cel 5: Zwiększanie świadomości mieszkańców oraz współpracy lokalnej i międzyregionalnej w zakresie adaptacji do zmian klimatu.
 - Działanie 5.1.: Kampanie edukacyjne i informacyjne, szkolenia i warsztaty dotyczące zmian klimatu i adaptacji.
 - Działanie 5.2.: Wspieranie inicjatyw obywatelskich i działań oddolnych na rzecz zielonej infrastruktury.
 - Działanie 5.3.: Podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych.
 - Działanie 5.4.: Budowanie partnerstw między samorządami, NGO i przedsiębiorstwami w projektach adaptacyjnych
 - Działanie 5.5.: Spotkania, warsztaty i konferencje dla podmiotów lokalnych i regionalnych w celu koordynacji działań adaptacyjnych

a) Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Zaplanowane działania (wskazane w MPA) mają pomóc w osiągnięciu założonych celów oraz, co do zasady, mają spowodować korzystne oddziaływanie zarówno na mieszkańców, środowisko, jak i na zachowanie w dobrym stanie infrastruktury miasta na wypadek pojawiających się coraz częściej i dotkliwiej odczuwalnych zmian klimatu.

Większość zaplanowanych działań to informacja i edukacja oraz działania organizacyjne, a także realizacja zadań związanych z błękitno-zieloną infrastrukturą, rozwiązaniami opartymi o przyrodę i rozwiązaniami ekosystemowymi.

Na etapie realizacji poszczególnych działań o charakterze technicznym mogą występować lokalne, przejściowe i chwilowe negatywne oddziaływania, których skutki będą całkowicie odwracalne. Dokument nie określa lokalizacji ani zakresu przyszłych przedsięwzięć, wskazuje on jedynie kierunki i rodzaje przedsięwzięć, które Miasto powinno zrealizować by spełnić zamierzone cele. Działania przewidziane w projekcie MPA dla Sokółki są długoterminowe, więc na dzień tworzenia niniejszego wniosku nie istnieją jeszcze projekty budowlane/inwestycyjne i szczegółowe kosztorysy z określonymi konkretnymi lokalizacjami przedsięwzięć. Na etapie zaistnienia wspomnianych projektów przeprowadzone zostaną odpowiednie procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z przedłożeniem kart informacyjnych przedsięwzięcia lub raportów oddziaływania inwestycji na środowisko.

W Projekcie MPA dla Miasta Sokółka wyznaczonym celom szczegółowym będą przypisane działania adaptacyjne zaklasyfikowane w 3 kategoriach: działania informacyjno-edukacyjne, działania inwestycyjno-techniczne oraz działania organizacyjne. Szczegółowy opis znajduje się w Rozdziale 10 projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele i działania zaproponowane w MPA dla Miasta Sokółka mają swoje odniesienie w dokumentach opracowanych na poziomie krajowym takich jak:

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA 2020).
Cel: zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)
W SOR w obszarze środowiska wskazuje się działania służące przystosowaniu się do skutków suszy, przeciwdziałaniu skutków powodzi, ochronie zasobów wodnych. Jednym z działań jest także „rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych, w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi oraz wspomagania procesów adaptacji do zmian klimatu.”
- Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS)
Cele: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych; zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód; edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą; stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.
- Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP)
Cel: Zaproponowanie obszarów wymagających Renaturyzacji oraz obszarów priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)
Celem głównym dokumentu jest: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. KSRR podkreśla konieczność działań takich jak rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, zarządzanie wodami opadowymi, oraz ochrona różnorodności biologicznej, które są kluczowe dla MPA. Dodatkowo, strategia wspiera integrację działań lokalnych, regionalnych i krajowych oraz promuje współpracę między samorządami i sektorem prywatnym, co ułatwia wdrażanie miejskich planów adaptacyjnych.
- Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050)
Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050) wyznacza długoterminowe kierunki rozwoju przestrzenno-gospodarczego Polski do połowy XXI wieku, wskazując m.in. na konieczność adaptacji do zmian klimatu, wzmocnienia odporności miast i obszarów zurbanizowanych oraz rozwijania błękitno-zielonej infrastruktury. Plan Adaptacji uwzględni te priorytety poprzez działania zwiększające odporność miast na skutki zmian klimatu, szczególnie w zakresie gospodarki wodnej, ochrony zdrowia mieszkańców oraz infrastruktury technicznej.

- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030)
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 określa kierunki krajowej polityki środowiskowej, w tym działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Dokument podkreśla znaczenie zwiększania odporności miast poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, retencję wód opadowych oraz działania edukacyjne, a także integrację planów adaptacyjnych z polityką przestrzenną i gospodarczą. Plan Adaptacji do Zmian Klimatu pozostaje zgodny z celami PEP2030, wdrażając lokalne rozwiązania w zakresie zieleni miejskiej, gospodarowania wodami opadowymi oraz ochrony mieszkańców przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi.
- Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. (PEP2040)
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. zakłada zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego przy jednoczesnym zwiększaniu efektywności energetycznej i ograniczaniu wpływu sektora energii na środowisko. Plan Adaptacji do Zmian Klimatu wpisuje się w jej cele poprzez działania związane ze zrównoważonym gospodarowaniem wodami, ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz adaptacją do zmian klimatu i zarządzaniem ryzykiem klęsk żywiołowych.
- Krajowa Polityka Miejska 2030
Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050) wyznacza długoterminowe kierunki rozwoju przestrzenno-gospodarczego Polski do połowy XXI wieku, wskazując m.in. na potrzebę adaptacji do zmian klimatu, wzmacniania odporności miast i obszarów zurbanizowanych oraz rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury; Plan Adaptacji pozostaje z nią spójny, uwzględniając te priorytety poprzez działania zwiększające odporność miast – zwłaszcza w obszarze gospodarki wodnej, ochrony zdrowia mieszkańców i infrastruktury technicznej – tym samym wspierając zrównoważony rozwój, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu oraz wdrażanie działań adaptacyjnych na poziomie lokalnym.

Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka zawiera zadania ujęte we wcześniej opracowywanych dokumentach pn.: Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka, Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2025-2030 z perspektywą do 2032, Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sokółka, Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokółka na lata 2022-2026, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sokółka na lata 2024-2028, Gminny Plan zarządzania kryzysowego Gminy Sokółka.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Projekt Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka jest dokumentem wspierającym poprawę odporności miasta na zmiany klimatu. W aspekcie środowiskowym dokument będzie wspierał cele związane z poprawą jakości powietrza i wód powierzchniowych, zwiększenie

retencji wód opadowych, zwiększenia oraz ochrony bioróżnorodności, przeciwdziałaniu suszy, czy zwiększenia błękitno-zielonej infrastruktury na terenach miasta.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Głównym problemem dotyczącym ochrony środowiska, do którego nawiązuje projekt Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka, są występujące coraz częściej ekstremalne zjawiska pogodowe. Przedstawione w dokumencie propozycje kierunków działań przyczynią się do ograniczenia wpływu tych zjawisk na poszczególne sektory i obszary wrażliwe na terenie miasta. Wdrożenie Planu będzie wpływać pozytywnie na poprawę stanu jakości powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych, w tym retencjonowania wód i zagospodarowania wód w mieście na obszarach uszczelnionych, poprawę bioróżnorodności, przyczyniając się tym samym do minimalizowania negatywnego wpływu zanieczyszczeń na zdrowie i jakość życia mieszkańców miasta.

2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań.

Projekt Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka jako dokument o charakterze strategicznym, pozostaje bez negatywnego wpływu na środowisko. Późniejsza realizacja jego postanowień przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarach objętych opracowaniem, jak i na środowisko w skali regionalnej (ograniczenie emisji).

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą wystąpić wyłącznie na etapie realizacji niektórych inwestycji (np. prace budowlane), jednak będą one miały charakter krótkotrwały. Zasięg oddziaływania będzie miejscowy lub lokalny, natomiast biorąc pod uwagę charakter przekształceń będą one w pełni odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji. Skala oddziaływania będzie niewielka. Potencjalnie etap prowadzenia niektórych robót budowlanych, może być związany z krótkotrwale występującą emisją spalin, hałasu oraz powstawaniem odpadów. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawcy i dotyczy używanego sprzętu (hałas, emisja spalin i wycieki), organizacji prac (np. koordynacja prac w pasie drogowym, unikanie prac będących źródłem znacznego hałasu w porze wieczornej). Minimalizowaniu znaczących oddziaływań na środowisko będzie służyło przestrzeganie obowiązujących zasad w zakresie gospodarki odpadami.

Realizacja zadań wskazanych w projekcie MPA nie spowoduje długotrwałych i nieodwracalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby być uznane, jako oddziaływanie znaczące, a tym samym, jako pogarszające stan środowiska. Ostatecznie jednak przeważają skutki pozytywne, które ściśle wiążą się z poprawą odporności miasta na zmiany klimatyczne.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się, że przyjęcie projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka oraz zapisów określonych w dokumencie spowoduje oddziaływanie transgraniczne i skumulowane. Wszystkie działania związane z realizacją prac zawartych w projekcie Planu będą miały charakter miejscowy lub lokalny oraz krótkotrwały, nie wywołując trwałych negatywnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzi. Realizacja postanowień Planu będzie ograniczona do granic

administracyjnych miasta Sokółki i nie będzie związana z wystąpieniem oddziaływań transgranicznych oraz skumulowanych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Głównym zadaniem projektu Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka jest wzrost odporności miasta na zmiany klimatyczne poprzez realizację celów związanych z ulepszeniem jakości powietrza, wód, wzmocnieniem miejscowej retencji wód opadowych, zwiększeniem obszarów zielonych oraz rozbudową błękitno-zielonej infrastruktury (BZI), a także zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez wdrożenie systemów monitorowania przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi czy dostosowania infrastruktury społecznej do ryzyk klimatycznych. W efekcie, planowane działania mają korzystny wpływ na ogólny dobrostan mieszkańców obszaru objętego projektem, w tym ich zdrowie.

Brak realizacji założeń dokumentu niesie za sobą ryzyko utrzymania niskiej jakości powietrza i dalszej degradacji środowiska, co mogłoby negatywnie wpłynąć na zdrowie i środowisko. W projekcie nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla zdrowia ludzi ani dla środowiska. Kierunki działań określone w Planie nie wpłyną negatywnie na stan zdrowia mieszkańców miasta, a realizacja założeń dokumentu nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnych awarii lub zdarzeń zagrażających środowisku.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Na terenie miasta Sokółka zlokalizowane są 2 pomniki przyrody (PL.ZIPOP.1393.PP.2011083.22, PL.ZIPOP.1393.PP.2011083.7069 (Królewski Dąb)). W granicach miasta Sokółka nie występują obszary Natura 2000.

Analiza zakresu przedmiotowego dokumentu wskazuje, że żadne z działań przewidzianych w Planie nie będzie realizowane w granicach form ochrony przyrody ani w sposób mogący naruszać ich integralność lub przedmioty ochrony.

Realizacja Planu przyczyni się natomiast do poprawy stanu środowiska poprzez:

- zwiększenie retencji wód opadowych,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- poprawę jakości powietrza i wód,
- wzrost powierzchni biologicznie czynnych i różnorodności biologicznej.

Wszystkie przyszłe działania inwestycyjne będą prowadzone w sposób, który nie będzie wywoływał znacząco negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów chronionych, a długofalowo przyczyni się do poprawy jakości środowiska i zwiększenia odporności miasta na skutki zmian klimatu.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

W ramach projektu Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Sokółka nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary objęte ochroną (wymienione w pkt 3 lit. a) powyżej), ich przedmioty ochrony oraz integralność tych form.

